

SAŽP podporila Týždeň európskych geoparkov na Slovensku

Do tohtoročného národného podujatia sa od 27. mája do 7. júna 2019 zapojili všetky etablované slovenské geoparky – globálny geopark UNESCO Novohrad-Nógrád, Banskoštiavnický a Banskobystrický geopark za aktívnej podpory Slovenskej agentúry životného prostredia (SAŽP).

Poznávanie druhov minerálov a hornín

V slovenskej časti **globálneho geoparku Novohrad-Nógrád** organizovali podujatie už jedenástykrát. Otvorila ho pešia túra so sprievodcom na trase Filakovo – Stará Bašta – Šiatorská Bukovinka – Filakovo, zameraná na prezentáciu hodnôt geoparku so spoznávaním vtáčieho spevu. Nosným edukačno-výchovným podujatím bola súťaž **Objavuj Novohrad-Nógrád geopark**, určená pre žiakov základných škôl (ZŠ) novohradského regiónu s cieľom spoznávať neživú a živú zložku životného prostredia Chránenej krajinskej oblasti (CHKO) Cerová vrchovina pri príležitosti 30. výročia jej vyhlásenia. Na súťaži sa v obci Tachty zúčastnilo rekordných 17 trojčlenných družstiev. Žiaci sa oboznámili s regionálnou geológiou okolia (napr. s Tachtianskou diatrérou), súťažili na piatich externých stanovištiach v makroskopickom spoznávaní druhov hornín s ich následnou identifikáciou len prostredníctvom hmatu. Vzorky hornín a minerálov obsahovali pieskovec, kryštál kremeňa, sopečné sklo, uhlie, zlepenec či skamenené lastúrniky. Súťažiaci družstvá zapolili aj v určovaní rôz-

nych druhov flóry a fauny (z 50 obrazových príloh) či v identifikovaní a lokalizovaní chránených území na tzv. slepej mape CHKO Cerová vrchovina. Žiaci 2. stupňa ZŠ si svoje vedomosti overili v 11 trojčlenných družstvách v obci Radzovce s obdobným programom, ale v časovo náročnejšom tempe a s podrobnejším spoznávaním regionálnej geológie okolia obce. Tri najlepšie družstvá žiakov každého stupňa ZŠ boli za svoje výkony ocenené zaujímavými cenami, ktoré do súťaže darovali Združenie právnických osôb geoparku Novohrad-Nógrád a SAŽP.

Aj v **Banskoštiavnickom geoparku** bolo 6. júna 2019 zrealizované podobné podujatie **Spoznávaj svoj geopark** pre žiakov 2. stupňa ZŠ Maximiliána Hella v obci Štiavnické Bane, kde im bol zaujímavým spôsobom, pomocou 3D animácie, odprezentovaný Banskoštiavnický geopark spolu s regionálnymi fenoménmi. Program bol ďalej v priestore tajchu Bakomi zameraný na mikroskopické spoznávanie minerálov geoparku, určovanie druhov hornín hmatom, spoznávanie flóry a fauny CHKO Štiavnické vrchy a na

kvíz, týkajúci sa problematiky významného Piargského vodohospodárskeho systému slúžiaceho od začiatku 17. storočia do začiatku 19. storočia pre potreby vtedajšieho baníctva. Na súťaži sa zúčastnilo 5 trojčlenných družstiev.

Po redakčnej uzávierke Enviromagazínu sa ešte pripravovalo informačno-poznávacie podujatie pre žiakov ZŠ z Ľubietovej, zo Strelník a z Medzibrodu. Na uvedenom podujatí mala odznieť zaujímavá prezentácia o hodnotách geoparku s následným putovaním do priestoru haldového poľa Podlipa, ktoré je súčasťou náučného banského chodníka. Žiaci by tu mali získať informácie o výskyte ľubietovských minerálov, o práci s kladivkom a železkom, hutníckej činnosti s možnosťou ručného dúchania v historickej taviacej peci a o banských vý-

platných známkach. Súčasťou programu by malo byť aj fárание do štôlne Andreas so zaujímavým výkladom o faune žijúcej v starých banských dielach.

SAŽP v spolupráci so Slovenskou akadémiou vied, s Ústavom vied o Zemi, zrealizovala v Bratislave od 27. mája do 7. júna pre širokú laickú a odbornú verejnosť výstavu **Geoparky SR**. Jej cieľom bolo zvýšiť informovanosť a povedomie návštevníkov o etablovaných geoparkoch SR a potenciálnych územiach vhodných pre zriadenie geoparkov, ich prírodných, kultúrno-historických fenoménov a produktoch cestovného ruchu. Výstavu navštívilo niekoľko sto návštevníkov, prevažne z bratislavského regiónu.

Text: P. Pachinger,
M. Šiman, SAŽP

Foto: SAŽP

Pri Tachtianskej diatrére v globálnom geoparku Novohrad-Nógrád